

*Anna Gispert i Lurdes Malgrat,
presidenta i vicepresidenta de l'Apellc,
respectivament.*

UNA LLENGUA, UNA LITERATURA: UN PAÍS

Fa dies que els nostres mitjans de comunicació es fan ressò del manifest *Per una presència digna de la literatura a l'ensenyament* i d'altres articles en què es reclama una major, i doncs, digna, presència de la llengua i la literatura catalanes en l'ensenyament. Un d'aquests textos, escrit per Sílvia Soler, ens diu: «La literatura ens ordena el pensament i ens dóna eines per expressar-lo, ens connecta amb la nostra tradició i ens emplaça a reflexionar sobre el present i el futur. Per això, com diu el manifest, aquest país nou que volem construir ha de donar a la literatura el lloc preeminent que li correspon en l'ensenyament, perquè, d'aquesta manera, valorem i fem respectar el nostre patrimoni literari».

Acabem el curs 2015-2016 amb males notícies per a la llengua i la literatura catalanes. L'anunci de reducció d'hores de llengua catalana a l'alumnat de Batxillerat continua avançant i deixa en inferioritat de condicions la llengua del país respecte de les llengües estrangeres. Així mateix, la presència de la literatura catalana a l'ESO i al Batxillerat esdevé residual. Tal com diu el manifest *Per una presència digna de la literatura a l'ensenyament*, «els estudis de literatura cada vegada tenen una presència més tangencial en l'ensenyament primari i secundari, fins a l'extrem que en molts centres pràcticament ha desaparegut de les aules o s'ha convertit en un aspecte complementari. Hi contribueix de manera poderosa, posem per cas, la indefinició de l'assignatura en els currículums d'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO) i Batxillerat. No hi ha cap curs dedicat específicament a la matèria en l'ESO, i en el Batxillerat, en alguns centres, la docència s'ha reduït a dues hores lectives a la setmana; per la mateixa reducció s'ha vist afectada la docència de llengua, i aquesta decisió ha desencadenat la conseqüència perversa que en molts centres es dediquen les hores de literatura a l'ensenyament de la llengua, efecte constatable fins i tot en alguns llibres de text».

Pel que fa a l'atenció a l'alumnat nouvingut, les escoles i els instituts públics i concertats han comptat amb el recurs de les aules d'acollida (AA), que a hores d'ara ja es pot dir que han donat uns resultats més que bons tant pel que fa a l'aprenentatge de la llengua catalana com a llengua vehicular com pel que fa a la integració i la cohesió socials, cosa que garanteix la igualtat d'oportunitats per a tot l'alumnat. Els darrers dos anys,

aquest recurs s'ha anat transformant en el Suport Lingüístic i Social, destinat a alumnat d'origen estranger o a alumnat que ja ha esgotat els dos anys, màxim tres, d'estada a les AA i que encara té dificultats per assolir el nivell acadèmic de la llengua vehicular necessari per seguir amb èxit el currículum ordinari. Dos recursos per garantir la qualitat educativa, l'èxit acadèmic, i la integració i la cohesió, en lluita contra l'exclusió social.

I de sobte la Conselleria decideix eliminar les dotacions de Suport Lingüístic i Social de tots els centres educatius de Catalunya tant de Primària com de Secundària. Una de les pitjors notícies que podíem esperar. Ens preguntem, fins on arribaran? Què ve al darrere? Què més suprimiran? És evident que l'ensenyament de la llengua d'aprenentatge, vital per a l'adquisició dels coneixements, per al desenvolupament social i acadèmic dels nostres alumnes, ha de ser una prioritat ineludible de l'educació pública catalana.

Des de l'APELLC (Associació de Professionals i Estudiosos en Llengua i Literatura Catalanes) ens volem afegir als col·lectius que reclamen dels responsables de la política d'ensenyament una planificació coherent i pertinent de la llengua i literatura catalanes en l'ensenyament i ens sumem a les reivindicacions del Col·lectiu Pere Quart.

Demanam que s'incrementi el temps de docència que es dedica a la llengua i a la literatura catalanes, amb un mínim de tres hores per setmana al Batxillerat. Que es garanteixi el Suport Lingüístic i Social als alumnes que el necessiten. Entenem que l'ensenyament de la literatura als joves és imprescindible per aconseguir un nivell cultural digne i de qualitat. Conèixer el propi patrimoni literari afavoreix l'apropament a altres concepcions literàries i lingüístiques de la realitat. Tal com diu Joan Martori, «la literatura és la matèria que té més potencial com a projecte pedagògic transversal», i la que proporciona una reflexió crítica i democràtica sobre la nostra societat.

APELLC
Associació de Professionals i Estudiosos en Llengua i Literatura Catalanes
Tarragona, juliol de 2016